

Sygnatura akt VIII Gz 24/13

POSTANOWIENIE

Dnia 23 września 2013

Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział VIII Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Agnieszka Kądziołka

Sędziowie: SSO Piotr Sałamaj

SSO Leon Miroszewski /spr./

po rozpoznaniu w dniu 23 września 2013 w Szczecinie

na posiedzeniu niejawnym

w postępowaniu z wniosku Marszałka Województwa (...)

z siedzibą w S.

przy udziale (...) Grupy (...) z siedzibą w G.

o podjęcie czynności na podstawie art. 29 ustawy Prawo o stowarzyszeniach

na skutek zażalenia wnioskodawcy na zarządzenie Przewodniczącego w Sądzie Rejonowym Szczecin-Centrum w Szczecinie z dnia 27 grudnia 2012 roku (sygnatura akt XIII SZ Ns Rej. KRS (...))

postanawia:

uchylić zaskarżone zarządzenie.

UZASADNIENIE

W dniu 27 grudnia 2012 roku Przewodnicząca w Sądzie Rejonowym Szczecin-Centrum w Szczecinie – Sądzie Rejestrowym, zarządziła zwrot wniosku Marszałka Województwa (...) o podjęcie czynności na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo o stowarzyszeniach polegających na uchyleniu wskazanych w tym wniosku uchwał stowarzyszenia (...), jako niezgodnych z prawem i statutem tego stowarzyszenia.

Zarządzenie to zostało poprzedzone wezwaniem z dnia 9 listopada 2012 roku do usunięcia braków formalnych wniosku poprzez między innymi złożenie „dokumentu na okoliczność umocowania osoby, która składała wniosek (w oryginale albo uwierzytelnionym urzędowo odpisie) wraz z odpisem dla strony przeciwnej”, w terminie tygodniowym pod rygorem zwrotu wniosku. Z kolei to wezwanie nastąpiło po opłaceniu wniosku uprzednio zwróconego zarządzeniem z dnia 27 września 2012 roku na podstawie art. 511¹ § 1 k.p.c. z powodu braku opłaty sądowej, ze skutkiem o którym mowa w art. 511¹ § 2 k.p.c.

Odpowiadając na wezwanie wnioskodawcy, reprezentowany od tego momentu przez radcę prawnego, przedłożył odpis pełnomocnictwa udzielonego radcy prawnego, podpisanego przez marszałka i wicemarszałka Województwa (...) oraz odpisy uchwał w sprawie wyboru kolejnych marszałków i członków Zarządu Województwa (...) i odpis zarządzenia nr 106/11 Marszałka Województwa (...) w sprawie wykonywania zastępstwa Marszałka Województwa (...). Wszystkie te odpisy zostały potwierdzone za zgodność z oryginałami przez radcę prawnego.

Uzasadniając zarządzenie z dnia 27 grudnia 2012 roku o zwrocie wniosku Przewodnicząca w Sądzie Rejonowym stwierdziła, że pełnomocnik procesowy będący adwokatem lub radcą prawnym nie jest uprawniony do uwierzytelniania odpisu dokumentu, o którym mowa w art. 68 k.p.c. Jednocześnie stwierdziła, że pełnomocnictwo procesowe udzielone zostało radcy prawnemu przez osoby, które nie są aktualnie uprawnione do działania w imieniu wnioskodawcy.

Na to zarządzenie wnioskodawca wniósł zażalenie, wnosząc o jego uchylenie. Zarzucił naruszenie art. 68 k.p.c. w związku z art. 89 § 1 k.p.c., poprzez błędną jego wykładnię. W uzasadnieniu powołał się na art. 6 ust. 3 ustawy o radcach prawnych oraz art. 129 § 2 k.p.c., które jego zdaniem pozwalają radcy prawnemu będącemu pełnomocnikiem uwierzytelić również te dokumenty, które są niezbędne do wykazania umocowania potwierdzonego przedłożonym pełnomocnictwem. W sprawie twierdzenia w zaskarżonym zażaleniu, że pełnomocnictwa udzieliły radcy prawnemu osoby, które nie są uprawnione do reprezentacji Województwa wnioskodawca wskazał na ciągłość władzy wykonawczej w jednostkach samorządu terytorialnego oraz na to, że pełnomocnictwa udzieliły nie tyle osoby fizyczne ile organ, a więc zachowuje ono ważność bez względu na zmiany w składzie Zarządu Województwa.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Na początek trzeba stwierdzić, że nie jest jasne, czy braki formalne, o których mowa w uzasadnieniu zaskarżonego zarządzenia odnoszą się do samego wniosku, czy do kolejnego pisma wnioskodawcy. Wniosek został poprzednio zwrócony zarządzeniem z dnia 27 września 2012 roku na podstawie art. 511¹ § 1 k.p.c., a więc z powodu braku opłaty sądowej od wniosku złożonego w postępowaniu rejestrowym. Pomijając (z uwagi na brak zaskarżenia) kwestię dopuszczalności tego zwrotu w sytuacji gdy powołanie tej podstawy prawnej budzi wątpliwości, bowiem wniosek złożony przez Marszałka Województwa (...) nie wszczywał postępowania rejestrowego, nawet gdy dalszym skutkiem dokonania postulowanych przez wnioskodawcę czynności byłoby dokonanie zmian w Rejestrze, a więc brak opłaty od wniosku powinien skutkować wezwaniem na podstawie art. 130 § 1 k.p.c. w zw. z art. 511 § 1 k.p.c. w zw. z art. 7 ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym, powołanie jako podstawy zwrotu przepisu art. 511¹ § 1 k.p.c. ma ten skutek, że w razie uiszczenia brakującej opłaty w terminie tygodniowym wniosek wywołuje skutek od daty pierwotnego wniesienia (art. 511¹ § 2 k.p.c. w zw. z art. 130² § 2 k.p.c.).

Niczego nie zmienia to, że w zarządzeniu o zwrocie wniosku z dnia 27 września 2012 roku wskazano też na inne braki niż brak opłaty, bowiem zwrot z powodu tych braków musiałby być poprzedzony, zgodnie z przepisami powołanymi wyżej, wezwaniem do ich usunięcia. Co więcej wymaganie, którego według treści zaskarżonego zarządzenia wnioskodawca nie wykonał, nie było wymienione w zarządzeniu z dnia 27 września 2012 roku o zwrocie nieopłaconego wniosku jako brak formalny wniosku, toteż również z tego względu nie można powiedzieć, że pismo, którego złożenie wywołało wezwanie z dnia 9 listopada 2012 roku, stanowiło wniosek o wszczęcie postępowania. Gdyby więc uznać, że nieusunięty brak dotyczy kolejnego pisma wnioskodawcy, a nie samego wniosku, to nie może być jeszcze mowy o zwrocie wniosku.

Można oczywiście zakładać, że uiszczenie opłaty od wniosku doprowadziło do bardziej wnikliwego badania wniosku pod względem spełnienia wymogów formalnych, natomiast w takim wypadku pojawia się kwestia istnienia przesłanki niemożności otrzymania prawidłowego biegu przez złożony wniosek. Wnioskodawcą jest organ administracji samorządowej jednostki samorządu terytorialnego, a więc władzy samorządowej w której obszarze działania znajduje się Sąd Rejonowy, do którego wniosek wpłynął, toteż wiedza o osobie reprezentującej tą jednostkę zgodnie z ustawą o samorządzie województwa, może być traktowana jako znana sądowi z urzędu, a przynajmniej sprawdzalna bez potrzeby wymagania od wnioskodawcy przedstawienia odpowiedniego dokumentu.

Przechodząc do wskazanej w zaskarżonym zarządzeniu podstawy prawnej w postaci art. 68 k.p.c. trzeba zauważyć, że wymaganie z tego przepisu nie należy do tych, których niewypełnienie skutkuje zwrotem wniosku. Brak przedstawiciela ustawowego, organu, czy osoby uprawnionej do działania w imieniu wnioskodawcy może skutkować

czynnościami sądu wymienionymi w art. 69-71 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. w zw. z art. 7 ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym, do których nie należy zwrot wniosku.

W związku z tym, że od chwili złożenia pisma z dnia 23 listopada 2012 roku wnioskodawcę zastępuje radca prawny, podstawę jego obowiązku przedstawienia umocowania należy upatrywać w art. 89 § 1 k.p.c. Począwszy od 1 stycznia 2010 roku przepis ten zawiera możliwość potwierdzenia za zgodność z oryginałem przez pełnomocnika będącego adwokatem, radcą prawnym, rzecznikiem patentowym lub radcą Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa, nie tylko odpisu pełnomocnictwa ale też odpisów innych dokumentów wykazujących jego umocowanie (art. 1 i 10 ustawy z dnia 9 stycznia 2009 roku o zmianie ustawy Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw - Dz. U. nr 26, poz. 156). Powyższe unormowanie koresponduje między innymi z art. 6 ust. 3 ustawy o radcach prawnych, gdzie przyznano wprost radcom prawnym prawo do sporządzania poświadczeń dokumentów. Dokument wykazujący umocowanie reprezentanta osoby prawnej stanowi element pełnomocnictwa procesowego zatem skoro radca prawny może sam uwierzytelnić udzielone mu pełnomocnictwo, to uprawnienie to obejmuje również treść dokumentów wykazujących upoważnienie osób, które w imieniu osoby prawnej podpisały pełnomocnictwo procesowe (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 grudnia 2010 roku, III CSK 42/10).

Gdyby uznać, że usunięcie braków formalnych wniosku stosownie do wezwania z dnia 9 listopada 2012 roku nie mogło być wykazane dokumentami świadczącymi o umocowaniu radcy prawnego, który nie zastępował wnioskodawcy w chwili złożenia wniosku, a więc że wykazanie umocowania radcy prawnego nie stanowi złożenia dokumentu potwierdzającego, że osoba która podpisała wniosek jest upoważniona do reprezentacji Województwa (...), to można, obok art. 6 ust. 3 ustawy o radcach prawnych, powołać jeszcze przepisy art. 129 § 2 i 3 k.p.c. Z ich treści wynika, że tam gdzie wymagany jest oryginał dokumentu, pełnomocnik będący adwokatem, radcą prawnym, rzecznikiem patentowym lub radcą Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa, może poświadczyć za zgodność z oryginałem odpis tego dokumentu, a poświadczenie to ma charakter dokumentu urzędowego. Takiego poświadczenie zostało dokonane i przedłożone Sądowi Rejonowemu przez radcę prawnego będącego pełnomocnikiem wnioskodawcy, zarówno w sprawie upoważnienia osoby, która podpisała wniosek, jak i osoby, która podpisała pismo z dnia 10 października 2012 roku, zawierające poświadczenie uiszczenia opłaty sądowej oraz uzupełnienie wniosku zgodnie ze wskazaniem wynikającymi z zarządzenia z dnia 27 września 2012 roku. Dopiero gdyby było to uzasadnione okolicznościami sprawy, sąd mógłby zażądać od podmiotu składającego odpis dokumentu poświadczonego przez radcę prawnego, jego oryginału. W niniejszym postępowaniu trudno mówić o istnieniu okoliczności uzasadniających takie wymaganie.

Wobec powyższego, ponieważ nie zachodzą wskazane w zaskarżonym zarządzeniu przeszkody uniemożliwiające nadanie biegu złożonemu wnioskowi, należało, na podstawie art. 397 § 2 k.p.c. w zw. z art. 386 § 1 k.p.c., uchylić zaskarżone zarządzenie.

SSO Piotr Sałamaj SSO Agnieszka Kądziołka SSO Leon Miroszewski